

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din (za inostranstvo: 210 din), za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din. Tedenska izdaja za celo leto 50 din. Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-81. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.959.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek

Ljubljana, ponedeljek 30. januarja 1939

Cena posamezni številki 1'50

Preveč počasna javna dela

Če bi se v istem razmerju javna dela pri nas izvrševala, kakor se o njih govori in piše, bi mogli biti kar zadovoljni. V resnici pa se o večini tudi nujno potrebnih javnih del govori zelo mnogo, a teh del še vedno ni. A tudi tam, kjer se ta dela pričakujejo, se izvršujejo tako počasi, da bi bila v drugih državah narejena najmanj še enkrat hitreje. Zadostuje, če omeni-mo le železniško progno Sevnica-Tržišče, modernizacijo ceste iz Ljubljane v Kranj ter cesto St. Hija-Maribor. Ta dela se izvršujejo ali so se izvrševala tako počasi, da to ni v korist našemu gospodarstvu. Tako je cesta iz Kranja v Ljubljano izredne turistične važnosti, prav tako tudi cesta iz St. Hija v Maribor. Več ko ena turistična sezona zaradi gradnje te ceste ne bi smela trpeti. V resnici sta tudi obe cesti tako kratki, da bi se mogli obe popolnoma dogotoviti v enem letu.

Glavni vzrok te počasnosti v izvajanju javnih del je v pomanjkanju sredstev za javna dela. Da bi se ta napaka odpravila, se je določil najprej enomilijardni kredit. Čeprav pa so od takrat minila že skoraj štiri leta, še vedno ni ta kredit ves uporabljen. Seveda potem tudi niso mogla biti dovršena dela, ki so bila določena iz tega kredita.

Ista počasnost se opaža tudi pri štirimilijardnem notranjem posojilu, ki je v veliki meri namenjeno za javna dela. Prva tranša tega posojila bo šele razpisana in trajalo bo še mnogo let, preden se bodo mogla začeti delati in dogotoviti vsa dela, ki so namenjena iz tega posojila. Finansiranje tega posojila nikakor ni strojno zamisljeno, ker ravno za javna dela mora veljati načelo, da se ta izvrše v pospešenem tempu. Kajti vsa javna dela, ki so namenjena iz štirimilijardnega posojila, bi močno dvignila gospodarsko silo države in zato ni enako, če se ta dela izvrše hitro ali pa v polževem tempu. V resnici tudi vidimo v vseh modernih državah, da se javna dela izvršujejo naglo. To tudi zato, ker imajo javna dela tudi ta namen, da čimbolj omilijo gospodarsko krizo in da z večjo zaposlitvijo ljudi pomagajo gospodarstvu, da si čimprej opomore od zadnje krize. S počasnimi javnimi deli pa se ta namen javnih del popolnoma onemogoči.

Jasno pa je tudi to, da bi pospešeno izvajanje javnih del dalo močno pobudo tudi zasebni iniciativi, da bi z večjo vneto investirala denar v razna stavbena dela. Vse gospodarstvo je eno samo veliko kolesje in hitrejša vrtenje enih koles povzroča tudi hitrejša vrtenje drugih. In obratno. Počasno izvajanje javnih del mora nujno zavirati tudi vso zasebno iniciativo.

Zato bi bilo prav zato želeli, da bi se začela pri nas izvajati javna dela v hitrejšem tempu. Ponovno smo že opozorili, da bi se za javna dela, ki bi jih v celoti izvajale samouprave, dobil mnogo lažje in hitreje denar, kakor pa se dobi sedaj, ko o teh javnih delih odloča le centrala. Čisto naravno pa je, da imajo ljudje vse drugačno voljo posojati denar za dela, katerih potrebo poznajo, ko pa za dela, ki so jim nepoznana. Prepričani smo, da bi se moglo na podlagi samouprav-

nih del razpisano posojilo hitro ludi dobiti in da ne bi bilo treba čakati, preden zaradi štirimilijardnega posojila izdane uredbe začno funkcionirati. Saj smo videli v Zagrebu in v Ljubljani, kako hitro in s kako velikim uspehom so bila podpisana mestna obligacijska posojila.

Sedaj v zimi je čas, da se pripravijo vsa javna dela, ki se nameravajo spomladi začeti. Ta dela

pa se naj potem tudi začnejo in v pospešenem tempu tudi dovrše. Zlasti pa naj se ne ponavljajo več neprestane težave z licitacijami in s potrditvami licitacij. Tempo mora priti v javna dela, da bo vse gospodarstvo ta tempo začutilo. Pridržavamo radi, da se je lani mnogo več storilo, ko prejšnja leta. Toda še več bi se moglo storiti in zadovoljni ne smemo biti prej, dokler se ne stori res vse, kar je

bilo mogoče storiti. Če bomo prehitro zadovoljni, ne bomo nikdar res napredovali.

Naša država pa mora hitro napredovati, saj je bila večina njenih pokrajin stoletja gospodarsko zapostavljena ter je treba sedaj vse zamujeno nadomestiti. Hitro tempo javnih del pa je za gospodarski napredek države prvi in največji pogoj. Naj zato tudi velja ta pogoj v polni meri!

imajo možnost vnovčevanja klirinških nakaznic bodisi s prodajo Narodni banki, bodisi z lombardom pri privatnih denarnih zavodih. Spričo pomanjkanja obratnega kapitala je za naše izvoznike važno, da se morejo čimpreje poslužiti ene ali druge od navedenih možnosti vnovčevanja svojih klirinških terjatev.

Zamudno izstavljanje klirinških uputnic ima pa še drugo za naše izvoznike zelo neugodno posledico. Po deviznih predpisih se morajo izvozna potrdila opravičiti v 45 dneh. Ako izvoznik v tem roku ne prejme klirinške nakaznice, mora vložiti na finančno ministrstvo prošnjo za podaljšanje roka, kar je združeno z delom in tudi s stroški. Neredki so primeri, ko je italijanski kupec že izvršil plačilo v kliring ter je o tem naš izvoznik privatno tudi obveščen, pa mora vendar vložiti prošnjo na ministrstvo za finance za podaljšanje roka za opravičbo potrdila, ker še ni prejel klirinške nakaznice. Na ta način se čisto po nepotrebnem povzročajo izvoznikom stroški in sitnosti. Zato se naj klirinške nakaznice izstavljaajo takoj!

Lesno gospodarstvo stalno nazaduje

Zahteve zastopnikov lesnega gospodarstva

V četrtku je bila v Zagrebu seja Stalne delegacije lesnega gospodarstva kr. Jugoslavije. Udeležba na seji je bila zelo dobra ter so bile na njej zastopane vse glavne organizacije lesnih trgovcev in lesnih industrialcev Jugoslavije. Osrednji lesni odsek pri Zvezi trg. združenj v Ljubljani sta zastopala predsednik Franjo Škrbec in tajnik dr. I. Pustišek, Zvezo industrijecev v Ljubljani pa gen. tajnik dr. A. Golja. Po izčrpnih in vsestranskih razpravi vseh aktualnih vprašanj so bili sprejeti vsi potrebni sklepi. O seji sami je bilo izdano naslednje oficijalno poročilo:

— Stalna delegacija lesnega gospodarstva v kr. Jugoslaviji je na svoji plenarni seji dne 26. januarja 1939, po podanih referatih in izčrpnih razpravah o sedanjih razmerah ter stanju lesnega gospodarstva v naši državi soglasno konstatirala, da je lesno gospodarstvo v neprestanem nazadovanju in da morajo pristojne oblasti najnujnejše izdati potrebne ukrepe, da se to nazadovanje vsaj zaustavi. Ti ukrepi so tembolj nujni, ker gleda lesno gospodarstvo z veliko skrbjo v bližnji bodočnost.

Ugotovilo se je nadalje soglasno, da zadeva izkoriščanje dogovorjenih kontingentov za izvoz v Nemčijo na največje ovire zaradi slabega funkcioniranja jugoslovanske nemškega kliringa. Opuščitev jamstva za tečaj klirinške marke brez pravočasnega predhodnega opozorila je težko oškodovala lesno gospodarstvo, ki ne more v teh slabih časih samo prenesti to izgubo, ki je nastala brez vsake njegove krivde in kateri se lesno gospodarstvo ni moglo izogniti. Zato se z vsjo pravico zahteva, da se morajo odkupiti nakaznice za dobavljeno blago do 11. januarja 1939. po zajamčenem tečaju 14'30 dinarja za 1 RM. Nadalje je potrebno, da se tehnično izpopolni organizacija kliringa in da se na ta način daje pridobitnikom popolna možnost, da morejo redno zadržati prevzetim obveznostim v terminskih prodajah klirinških mark s tem, da se pravočasno izdajo takšni že angažirani čeki.

Lesno gospodarstvo pričakuje za v bodoče, da se ne bodo izdajali ukrepi, ki se tičejo njegovih življenjskih interesov, brez predhodnega zaslišanja njegovih zastopnikov.

V zvezi s poslovanjem z Nemčijo so se v zadnjem času pojavile neke skupine izven lesnega gospodarstva, ki si z neresničnim poročanjem laste posebno vlogo v tem izvozu. Stalna delegacija ugotavlja, da razen nje ter v njej včlanjenih organizacij ni legitimnih zastopnikov lesnega gospodarstva.

Stalna delegacija je z zadovoljstvom vzela na znanje, da je odgođen načrt o monopolizaciji lesnega uvoza v Italijo ter se nada, da se bo ta misel popolnoma opustila. To upa tembolj, ker bi bil takšen monopolni sistem lesnega uvoza v Italijo v nasprotju z izvoznim sistemom, ki je v veljavi v naši državi. Nobenega dvoma ni, da bi sistem monopolizacije lesnega uvoza v Italijo slabo vplival na razvoj našega lesnega izvoza v Italijo ter onemogočal povečanje njegovega obsega, za čimer stremi lesno gospodarstvo. Naproša se zato kr. vlada, da tudi v bodoče, kakor je uspešno storila pri tej priliki, posveti temu velikemu vprašanju vso svojo pažnjo.

Stalna delegacija je ponovno konstatirala neobhodno potrebo povečanja in pospeševanja izvoza vseh vrst lesa v neklirinške države ter misli, da ni možnosti povečanja tega izvoza, dokler se izvoznikom ne zagotovi polna protivrednost izvoznih deviz. V ta namen je v prvi vrsti potrebno, da odstopijo 25% svojih deviz za nižje tečaje.

V tem oficijalnem sporočilu navedene zahteve lesnega gospodarstva so pač tako jasne, da ne potrebujejo prav za prav posebnega dostavka. Vendar pa bi kljub temu še opozorili zlasti na glavno zahtevo, da se plača izvoznikom vse do 11. januarja dobavljeno blago po tečaju 14'30 din za 1 RM. Kako zelo je ta zahteva upravičena, dokazujejo naslednja dejstva.

Z okrožnico dev. št. 78 z dne 4. novembra 1938 je Narodna banka sporočila, da se s 7. novembrom ustavi sklepanje novih terminskih kupčij in da se bo na podlagi dogovora med Narodno banko in nemško obračunsko blagajno ohranil tečaj nemške marke na naših borzah med 14'30 in 14'70 din za 1 RM. Vsi lesni izvozniki so zato upravičeno smatrali, da je vsaj tečaj 14'30 din zajamčen in na podlagi tega tečaja so delali tudi svoje kalkulacije.

Z okrožnico dev. št. 6 z dne 11. januarja pa je Narodna banka naenkrat obvestila pooblaščenega denarne zavode, da od 12. januarja dalje ne bo več intervenirala za ohranitev tečaja marke na naših borzah na preje navedeni višini ter je hrati znova dovolila terminsko poslovanje s klirinškimi markami.

Ta preokret je nastal iz želje, da se poveča izvoz v neklirinške države. Ta želja je sicer razumljiva, vendar pa je še bolj jasno, da se tak preokret ne sme izvršiti v škodo izvoznikov. Že celo pa ne gre, da bi se na tak način ponovno

oškovalo naše lesno gospodarstvo, ki se še danes ni moglo opomoči od izgub, ki jih je doživelo zaradi njemu ukazane izvajanja sankeji proti Italiji.

V zvezi s temi zahtevami naj navedemo še nekatere vloge, ki jih je poslala Zveza industrijecev v Ljubljani Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

Promet z Nemčijo

Več tvrdk je prejelo od nemških uvoznikov obvestila, da ne morejo nakazati denarja, ker ne sprejema nemška obračunska blagajna nobenih vplačil za Jugoslavijo. Postopanje nemške obračunske blagajne je popolnoma neumljivo, ker gre za plačila za blago, ki je bilo dobavljeno na podlagi že izdanih deviznih potrdil. S takšnim postopanjem se popolnoma nedopustno ovira medsebojni trgovski promet celo v okviru razpoložljivih deviznih kontingentov.

Teža lesa, ki se izvažata v Italijo

Italijanske carinske oblasti pazijo strogo in naravnost minuciozno na to, da lesne pošiljke, ki prihajajo iz naše države, ne presejajo teže, ki je označena v uvojni licenci. Zato se na omejni postaji Postojna (Postumia) vsak vagon, tudi če je bil pri oddajni postaji uradno tehtan, ponovno tehta. Čim se ugotovi višek teže, se mora odvisna količina razložiti ter se stavi našem izvozniku na razpolago. Ker se zopetni prevoz nazaj v Jugoslavijo ne izplača, tako blago propade ter imajo naši izvozniki gmotno škodo.

Znano je, da les pri vlažni atmosferi vpije iz zraka vlago ter pridobi na težo. Še bolj pa se to dogaja v deževnem vremenu, ko se les zmooči ter pridobi tudi nad 5 odstotkov na teži. Kakor se gotovo ne more ugovarjati, če italijanske carinske oblasti les ponovno uradno pretehtajo, se pa vendar mora poudariti, da bi se morala priznati glede teže neka toleranca. Po našem mnenju bi bila primerna toleranca 5% na v uvojni licenci označeno težo.

Zamudno izstavljanje klirinških nakaznic (uputnic)

Iz vrst lesnih trgovcev se množe pritožbe zaradi zamudnega izstavljanja klirinških uputnic. Od dneva vplačila italijanskega kupca pa do dostavitve klirinške uputnice našem izvozniku minejo često celi trije tedni.

Naši izvozniki imajo velik interes na tem, da bi se izstavljalne klirinške uputnice hitro in brez vsakega zavlačevanja. Izvozniki

Vsem lesnim sekcijam in združenjem!

Na seji Stalne delegacije drvarске privrede v Zagrebu dne 26. 1. m., katere sta se udeležila tudi predsednik OLO Franjo Škrbec in tajnik dr. Ivko Pustišek, je bilo govora tudi o bližnjih zaupnih pogajanjih glede izvoza lesa v Madžarsko.

K tem pogajanjem bodo povabljeni tudi člani Stalne delegacije. Potrebno je, da čimprej izvedemo želje in pritožbe našega članstva glede izvoza lesa v Madžarsko, da jih bomo mogli uveljaviti.

Radi tega sklicujemo informativni sestanek lesnih trgovcev — zlasti štajerskih, v sredo, dne 1. februarja 1939 ob 10. uri dopoldne v Mariboru v prostorih Zdrženja trgovcev Maribor-mesto, Jurčičeva 8.

Prosimo, da sekcije oz. združenja pravočasno obveste svoje članstvo o tem sestanku.

Poleg vprašanja izvoza lesa v Madžarsko bomo obravnavali tudi vprašanje izvoza lesa v Nemčijo, zlasti z ozirom na velike prednje.

Predsednik: Franjo Škrbec s. r.
Tajnik: Dr. Ivko Pustišek s. r.

Zunanja trgovina Nemčije pasivna za 432 mil. RM.

V decembru je Nemčija uvozila blaga za 541.9 milijona RM, za 17 milijonov RM ali za 3.3% več kakor v novembru. Izvoz Nemčije pa je znašal v decembru 504.3 milijona RM ter se je povečal za 49.8 milijona ali za 11%. Uvojni presežek se je zmanjšal za 37.6 milijona ali za 50%.

V nemškem blagovnem prometu se je v 1. 1938. posebno povečal nemški izvoz v Českoslovaško. A tudi nemški uvoz iz Česko-slovaške je narastel v enakih meri. Nadalje se je še povečal nemški izvoz v Italijo (za 10.6 milijona) in Francijo (3'5), Nizozemsko (2'7) in Romunijo (za 1.6 milijona RM).

Vse lansko leto je Nemčija uvozila blaga za 6052 milijonov RM, izvozila pa samo za 5.619 milijonov RM ter je svojo trgovinsko bilanco lani zaključila s pasivo v višini 432.4. milijona RM.

Denarstvo

Ali je potrebna devizna banka

Nekateri predlagajo, da se ustanovi posebna devizna banka, ki naj bi namesto Narodne banke prevzela vse devizne posle. Na ta način da bi se nehale vse težave z deviznimi posli, zaradi katerih trpe tako izvozniki kot uvozniki.

S tem predlogom se bavi tudi zadnji »Slovenec«, ki pa odklanja ta predlog, in sicer iz naslednjih razlogov: Malo verjetno je, da bi imela nova devizna banka potreben denar za devizne posle, saj so meseci, ko smo trgovinsko aktivni ali pasivni tudi za 500 do 1000 milijonov din. Drugo nejasno vprašanje je, kdo bi banko vodil. Verjetno je, da bi postala križišče vseh mogočih interesov. Zato bi bilo mnogo bolj umestno, če se najprej skuša reorganizirati Narodno banko, da bi mogla zadovoljivo voditi tarifne posle.

Strinjamo se s »Slovencem«, da je nova devizna banka odveč. To pa zato, ker bi to banko po vsej verjetnosti vodili isti ljudje, ki vodijo devizno poslovanje Narodne banke. V jedru se torej ne bi nič spremenilo, temveč bi se rešila z nastankom nove banke še podražila. To podražitev pa bi plačali uvozniki in izvozniki.

Turistični dinar ostane

Narodna banka je sporočila vsem pooblaščenim denarnim zavodom, da morejo tudi v bodoče izplačevati po veljavnih predpisih turistični dinar. Narodna banka bo prodajala turistične dinarje na podlagi svobodnega tečaja funta. Za kritje svojih stroškov smejo denarni zavodi zaračunati komitentom 2 dinarja na funt. Narodna banka je nadalje povečala premijo za tuje valute od 5 na 8% dražje, kakor pa je borzni tečaj dotične valute.

Tečaji so se nekoliko popravili

Položaj na borzi se je pretekle teden nekoliko popravil, ker so se zanimali za vrednostne papirje tudi zasebniki in ne le javna roka. Tečaji dolarjskih papirjev so se dvignili zaradi nakupa teh papirjev po nekem zasebnem zavodu. Gibanje tečajev je razvidno iz naslednjih številk:

	21. 1.	26. 1.
vojna škoda	472.—	473.25
7% inv. pos.	100.—	100.25
4% agrarne	60.50	61.25
6% dalmatinske	89.—	89.75
6% begluške	89.75	90.25
7% Bfair	91.—	91.75
8% Bfair	98.—	98.50
7% Seligman	100.—	100.—
7% stabilizacijsko	98.—	98.—

Klirinška marka je bila ves teden po 13.80 in angleški funt je bil po 258 din.

Zadružna gospodarska banka začne s 1. februarjem vse stare vloge do zneska 25.000 din izplačevati. Od višjih vlog pa bo začela izplačevati lanske obresti.

Ker je Slovaška zahtevala, da se namesto označbe Kc za čsl. krono, uvede označba Kčsl, je praška vlada sklenila, da se uvede kot označba za krono le »Kc«.

Na newyorški borzi so zaradi padca Barcelone padli tečaji mnogih vrednostnih papirjev.

»Službeni list«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 28. januarja objavlja: Pravilnik o opravljanju drž. strokovnega izpita v široki agrarne reforme ter agrarno reformnih poslov v resoru ministrstva za kmetijstvo — Avtentično tolmačenje odst. 4. čl. 44. uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov — Razne mednarodne konvencije — Spremembe v stavežu banovinskih uslužbencev v območju dravske banovine.

Lesno tržišče

Domači trg

Tendeca na našem lesnem tržišču je slej ko prej še vedno nekam nestalna, oziroma mlačna. Promet je srednje velik, a nezadovoljiv. Tudi cene, ki se danes pri nas dosežejo za blago, namenjeno domačemu konsumu, so precej nizke.

Zaloga so razmeroma majhne, produkcija ni velika, čemur je pač v prvi vrsti krivo slabo zimsko vreme, ker ni mogoč dovoz posekanega lesa iz višje ležečih krajev. Skratka, če bi takšno vreme trajalo še kak teden, bi bile domala vse večje žage, pa tudi manjše, skorajda brez hlodov za rezanje. Na nekaterih žagah pa je že nekaj časa vladal pravecni zastoj.

Kupčija z južnimi kraji ne gre v denar, ker je trenutna potreba po gradbenem lesu neznatna, na drugi strani pa tudi splavarji počivajo zaradi zime. Če bo nastopilo toplejše vreme, utegne po-

živiti tudi produkcijo za domača in tuja naročila.

Produkcija smrekovega in jelovega rezanega blaga še najbolj napreduje, dočim se hrastovina izdeluje proti naročilu, v bukovini pa vlada stagnacija. Edini proizvod, ki se še kolikor toliko rentira, so bukovi železniški pragli, ker je potreba po tem blagu iz dneva v dan večja.

Povsem drugo sliko pa nudi produkcija tesanega blaga: Zaloga so že znatne, le cene niso nič kaj ugodne.

Letos je bil znaten konsum v drvih, ki pa so v ceni že nekoliko popustila. Dokaj je bilo prodano tudi smrekovih-jelovih kratic, pa tudi raznih lesnih odpadkov.

Proizvodnja oglja je že zopet v zastoj, ker so cene dokaj slabe in je tudi potrošnja znatno manjša.

Na ljubljanski borzi je bil v tem mesecu bolj skromen lesni promet, cene pa nekoliko spremenjene.

Inozemska tržišča

Tendeca zelo mlačna, cene v popuščanju, promet zelo omejen in manj zadovoljiv, kakor v novembru, odnosno decembru 1938.

Naša produkcija za izvoz na inozemska tržišča je bila sicer znatna in tudi zaključki, ki so bili pred mesecem perfekturirani, so bili izjemoma veliki, le žal, da je bil sedaj večji del storniran radi nepredvidenega padca nemške marke.

Naša lesna industrija pa je zadnje čase zaposlena tudi z izdelovanjem blaga po posebnih naročilih in seveda v specialnih dimenzijah, za katero se dosežejo naravno tudi boljše cene in ugodnejši plačilni pogoji. S to proizvodnjo pa se bavijo predvsem večje industrije, ki imajo tudi stare in zlasti zveze z inozemskimi uvoznimi velepodjetji.

Zanimivo je primerjati naš izvoz v klirinške države z onim v neklirinški državi, ker presega prvi i po količini i po fakturini vsoti daleč nad dve tretjini drugega. Vzroki tega stanja, ki vsekakor ni zdrav pojav, ležijo deloma v slabih nujenih cenah, deloma pa v plačilnih prometih, pa tudi v dirigiranih odkupnih tečajih za obračunavanje prejetih inozemskih fakturiranih zneskov. Prav bi bilo v ožgem sedanjem položaju in z ozirom na znane ter še neslutene devizne ovire in predpise, da bi se dosegel vsaj istotolikšen izvoz v klirinške države, kakor v neklirinške države.

Dosedanja praksa deviznega obračunavanja je neverjetno težko oškodovala našega izvoznika, da navedemo samo nedavne ugotovitve tako pri nemški marki, kakor še bolj pri angleškem funtu. Čeravno je ideja, da bi se povečal naš izvoz lesa v neklirinške države, zelo vabljiva in že na prvi pogled izpeljliva, pa nam dosedanja praksa narekuje čim večjo previdnost! Kajti našemu izvozniku gre v prvi vrsti za to, da blago lahko plasira, t. j. po primerni ceni in da pride čimprej do plačila, pri čemer seveda računata na nekakšno stalnost obračunskega tečaja, sicer je vsa njegova kalkulacija postavljena na glavo in zaslugek nesigurne. Iz dosedanjih žalostnih izkušenj pa sledi, da večkrat nitj svojega denarja, ki ga je izdal za dobavljeno blago, ne dobi več nazaj, marveč mora vkljub vsemu delu, zamudi časa itd. še utreti večjo ali manjšo izgubo na kapitalu.

Sicer je res, da je prodaja v neklirinške države znatno sigurnejša in bolj priporočljiva, ker ni tolikšnih plačilnih omejitev in zavlačevanj pri izdajanju uvoznih dovoljenj, kakor je stalen običaj v klirinških državah.

Vredno je omeniti tudi dejstvo, da nekatere države plačujejo celo

izvozne premije za dobavo lesa v inozemstvo, dočim je pri nas baš obratno, ker morajo ravno izvozniki sami prav za prav trpeti takšne »izvozne premije« v obliki znatno nižjih, t. j. diktiranih tečajev za obračunavanje njihovih izvozniskih deviz. Kako vendar pride n. pr. naš izvoznik, t. j. večinoma srednji in manjši podjetnik do tega, da se tako rekoč na njegov račun in v njegovo škodo dobesedno podpira uvoznik bombaža in volne, torej veleindustrialec, ki dela v največ primerih s tujim kapitalom ter gre običajno znatni dobiček tudi večinoma le v tujino! S tem je prav za prav pri nas vsak lesni izvoz zelo otežkočen, oziroma bolje rečeno — kajzovan, mesto da bi bil nagrajen s premijami, kakor je to neredek običaj v državah, ki nimajo kliringov.

Če vse navedeno upoštevamo, tedaj moramo ugotoviti, da se položaj za našega izvoznika lesnih proizvodov bistveno ni zboljšal, temveč celo še poslabšal in je nujno potrebno gledati na to, da se te ovire čimprej odstranijo. Izgledi za letošnje izvozno kampanjo niso pač najboljši!

Značilnosti britanske zunanje trgovine v l. 1938.

Uvoz vsega lanskega leta se ceni na 920,437.586 £ (funtov) ali za 107,386.842 £ manj kakor l. 1937. Uvoz živil, pijač in tobaka je narastel za 278,192 £, a surovine so padle za 67,632.891 £ in industrijski izdelki za 41,059.875 £. Britski izvoz je padel za 50,508.005 £ na 470,883.489 £, in sicer industrijski izdelki za 39,283.875 £, surovine za 7,705.657 £ in živila, pijače in tobak za 2,863.842 £. Letni re-eksporti so bili z 61,607.985 £ za 13,525.686 £ manjši kakor lanko leto. Ker je izvoz padel manj kakor uvoz, je vidna pasivna bilanca znatne zmanjšana: od 431 milijonov 299,263 l. 1937. na 387 milijonov 946,112 funtov l. 1938.

Največji padec uvoza je opazili pri surovem bombažu in bombažnih odpadkih, katerih vrednost je padla za preko 19 milijonov £ na 29,586.905 £, in količina (samo surovega bombaža) od 16 na ca. 12

Pregled naših najvažnejših izvoznih tržišč bi bil naslednji:

Anglija: Nudi še vedno zelo nizke cene, ker ima še vedno dosti ugodnejših ponudb od naših konkurentov. Zanima se zelo za bukove pragove, tudi za mehko, paralelno rezano blago, toda cene so še najboljše tiste, ki jih nudi za bukove ševrone, pa tudi tu je naš zaslužek tako minimalen, da se izvoz že nitj več ne izplača. Ker se za trg te bogate države zelo pehajo malone vse produkcijske države, mi najbrže v doglednem času ne bomo prišli v poštev za izvoz večjih količin mehkega lesa. Pač pa izvršujemo dokaj specialnih naročil, oziroma komisijonov.

Nemčija: Je zelo veliko pri nas pokupila, toda deviznih dovoljenj še ni izdajala za prvo četrtletje. Mnogi zaključki ne morejo biti izvršeni, ker je bil med drugim pogoj tečaja marke n. pr. ne izpod din 14.20, ali 14.10 ali 14.— ali celo din 13.90 vzrok, da je bilo naročilo sporazumno stornirano. Sicer pa je odjem še vedno velik in cene zadovoljive.

Italija: Znan je kontingent lesa za 1939 v iznosu 108 milijonov lir, od česar odpade skoro polovico na mehko rezano in tesano blago, 18 milijonov lir na bukovino in približno 30 milijonov lir na hrastovino. Licence za to četrtletje se bodo predvidoma izdajale šele začetkom februarja t. l., par izjemnih uvoznih dovoljenj pa so nekatere uvozne velefirme že medtem prejele. Izvoz je zelo ugoden glede cen, želeti bi bilo le, da se bolj pospešita izplačevanje ter izdaja potrebnih licenc. Zaključki so zadovoljivo znatni.

Grčija: Rabi sicer precej lesa, toda nudi preveč nizke cene, zaradi česar v to državo zadnji čas sploh ne izvažamo.

Madžarska: Izgleda, da bo kupčija s to državo čim dalje povoljnija. Jemlje običajno blago smrekovino-jelovino v italijanskih dimenzijah (18/24 mm), paralelno rezano, večkrat s posebno dolžino, t. j. do 5 ali 6 m. Cene nam konvencirajo, plačilni promet se še hitro izvršuje.

Egipt: Zelo povprašuje po boro- vih pragih (od 18 cm!) v težkih dimenzijah. Tudi cene nudi primerne, toda pri nas ni zalog v tem blagu.

Vsak napreden trgovec

prodaja le tako blago, s katerim svojim odjemalcem koristi.
Nudite tudi Vi Vašim odjemalcem v prvi vrsti naravno Rogaško slatino; s tem koristite njim in sebi!

ca v vrednosti in nekako 4,500.000 ton v količini, železni in jekleni izdelki so močno padli v obeh merilih in prav tako volnene tekstilije (od 2,574.000 t na 1,918.000 t za železne in jeklene izdelke in od 40,180.000 funtov na 32,458.000 pri volni). Narastel pa je izvoz ladij od 87.000 na 195.000 kosmate tonaže.

III. zasedanje zbora banovinskega turističnega sveta dravske banovine

bo v Ljubljani v stekleni dvorani banske palače na Bleiweisovi cesti v ponedeljek, dne 6. februarja 1939 ob 10. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. otvoritev zasedanja;
2. poslovno poročilo in načrt dela pri pospeševanju turizma;
3. računski zaključek;
4. tujsko-prometna propaganda (zaključki predhodnega referata na lanskem zasedanju);
5. prometni nedostaki in turizem;
6. ceste in turizem;
7. industrijsko onesnaževanje rek;
8. samostojni predlogi; slučajnosti.

Opozorilo:

Morebitne predloge, namenjene obravnavi na zasedanju, je po čl. 2., odstavku 3. poslovnika banovinskega turističnega sveta vložiti pisмено 8 dni prej pri krajevski banki upravi.

Uvoz južnega sadja in ekstraktov za strojenje kože

Finančni minister je odločil, da more dati Narodna banka domačim uvoznikom limon, pomaranč in mandarin, banan in ekstraktov ter surovin za strojenje kož potrebne zneske v svobodnih devizah po višjem tečaju. Vse zainteresirane firme naj vložijo prošnje za odobritev uvoza na Narodno banko. V prošnjah morajo navesti: vrednost in po čigavi naredbi naj se glasi ček, številk odobritve za uvoz in vrsto blaga, ki se plača po carinski tarifi. Številko tarife treba navesti. Ob predložitvi prošnje za dovolitev uvoza ko tudi za dodelitev deviz morajo uvozniki predložiti tudi dotične fakture.

Trgovci! Visok zaslužek!

V Vašem lastnem interesu je, da v Vaši trgovini forsirate prodajo „AGA“ za masažo s smrekovim ekstraktom. — Nudim Vam najvišji mogoči zaslužek in posebna novoletna darila

Zahtevajte cenik!

„AGA“ za masažo
Samoprodaja za dravsko banovino
Dolinšek Vitomir
Celje

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi ohleke, klobuke itd. Skrobi in svetlobla srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Od drugih glavnih predmetov izvoza je premog kazal nekaj pad-

